

T.C.
DANI TAY
ONÜÇÜNCÜ DA RE
Esas No:2021/5236
Karar No:2022/3636

TEMYZ EDEN VE YÜRÜTMENİN

DURDURULMASINI STEYEN (DAVACI) : Er Piliç Entegre Tavukçuluk Üretim
Pazarlama ve Ticaret A. .

VEKİL : Av. ahin ARDIYOK [16273-72443-48625] UETS
Balcıo lu Selçuk Akman Keki Avukatlık Ortaklı ı,
Büyükdere Cad., Bahar Sok., No:13, River Plaza
Levent Be iktâ / STANBUL

KARŞI TARAF (DAVALI) : Rekabet Kurumu
Üniversiteler Mah., 1597. Cad., No:9
Bilkent/ANKARA [35495-15945-49388] UETS

VEKİL : Av. Pelin ERDO AN - Aynı adreste

STEMİN KONUSU : Ankara Bölge dare Mahkemesi 8. dari Dava
Dairesi'nin 05/11/2021 tarih ve E:2021/307, K:2021/1578 sayılı kararının temyizden incelenerek
bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Rekabet Kurumu (Kurum) tarafından piliç eti üretiminde faaliyet gösteren te ebbüslerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlâl ettikleri iddiasıyla yürütülen soru turma neticesinde, "09/03/2016 – 21/07/2017 tarihleri arasında fiyat düzeyini birlikte belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl etti inden" bahisle davacı irikete 22.481.899,41-TL idari para cezası verilmesine ili kin 13/03/2019 tarih ve 19-12-/155-70 sayılı Rekabet Kurulu (Kurul) kararının iptali istenilmi tir.

İk Derece Mahkemesi kararının özeti: Ankara 6. dare Mahkemesi'nce verilen 25/11/2020 tarih ve E:2020/466, K:2020/1869 sayılı kararda; piliç eti üretiminde faaliyet gösteren te ebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri iddiası üzerine yapılan inceleme sonucunda özetle, anılan te ebbüslerin Besd-Bir toplantıları ile Ege Bölgesi entegreler toplantılarında sıklıkla bir araya geldikleri, bu toplantılarda tıbbi ürün kullanımları, piliç eti sektörünün tanıtım faaliyetleri, bakanlıklarla yapılan görüşmeler, ku gri gibi sektörün genelini ilgilendiren konularda, bilgi alı veri inde bulunuldu u gibi ilgili pazardaki fiyatlandırma, güncel stok durumları, üretim miktarı ve ihracat hacmi gibi verilerin de ele alındı ının tespit edildi i, Besd-Bir Yönetim Kurulunun düzenli olarak toplandı ı, bazı toplantıların Geni letilmi Yönetim Kurulu Toplantısı adı altında daha çok katılımcı ile gerçekleştirildi i, bu toplantıların önünde veya sonunda ileti im toplantıları yapıldı ı, Tablo 15'te 2016 ve 2017 yıllarında yapıldı ı tespit edilen Besd-Bir toplantı tarihleri ve katılımcı listesine yer verildi i, bu toplantılara Abalio lu, Bey Piliç, CP, Erpiliç, Banvit, Gedik, enpiliç yetkililerinin aktif olarak katıldı ı, bütün pilice yönelik fiyatlandırma kararlarının Besd-Bir toplantılarına konu oldu u, rakiplerle fiyatlar konusunda görüşme yapıldı ı, belgelerde sözü edilen artışların ise piyasaya yansıdığı nın görüldü ü, ilk olarak piliç fiyatlarının rakipler arasında yapılan görüşmelere konu oldu unu gösteren belgelere ve bunlar hakkında yapılan de erlendirmelere yer veren Kurul, ardından

T.C.

DANI TAY
ONÜÇÜNCÜ DA RE
Esas No:2021/5236
Karar No:2022/3636

belgelerde yer alan ifadelerin ilgili pazardaki verilerle uyup uymadığı konusunda tespitlerde bulundu u, belgelere yansıyan bütün piliç fiyat artışı kararlarının anılan tarihlerden önceki ve sonraki fiyat listelerine nasıl yansıdığı nın her bir te ebbüs için Tablo 17'de gösterildi i, "Fiyatlar Konusunda Te ebbüsler Arası İletim Bulundu unu Gösteren Belgeler" baş lı ı altında belgelere de inilerek de erlendirmelerde bulunuldu u, öncelikle yerinde incelemelerde elde edilen birçok belgenin piliç eti pazarındaki te ebbüslerin rakiplerin fiyatlandırma kararları hakkında önceden bilgi sahibi olabildi ini gösterdi i, gelece e ilkin fiyatlandırma kararlarının rakipler arasındaki görüş melere konu olabildi inin ve pazardaki te ebbüslerin hemen hepsinin, rakiplerin fiyat listelerini henüz uygulanmaya ba lamadan temin edebildi inin anlaşı ldı ı belirtilerek, do rudan veya dolaylı olarak edinilen ve elden ele dola an fiyat listelerinin te ebbüslerin gelece e dair fiyatlandırma davranı larını tüm piyasa için effaf hale getirdi inin vurgulandı ı, te ebbüslerin, yem ve ithal edilen girdilerin fiyatlarındaki artış nedeniyle fiyat artışı ya andı ı savunmasına kar ılıklı olarak, "*bu artış kararlarının te ebbüslerin bireysel kararları ile de il yukarıda ifade edildi i gibi effaf hale gelen fiyatlandırma davranı ları nedeniyle uyumlu eylem ile gerçekte ti inin*" anlaşı ldı ı, Besd-Bir toplantılarının te ebbüslerin fiyatlandırma stratejisini yakından ilgilendiren stok bilgilerinin yanı sıra fiyat artış larının da rakiplerle konu uldu unu gösterdi i, elde edilen belgelerden ayrıca bütün piliç fiyatlarının yanı sıra parça piliç eti fiyatlarının da te ebbüsler arası ileti me konu edildi ine i aret edildi i, fiyatlar konusunda te ebbüsler arası ileti im bulundu unu gösteren 09/03/2016 (Belge 37), 15/07/2016 (Belge 40 ile bununla ilintili Belgeler 38 ve 39) ve 12/10/2016 (Belge 3) tarihli belgelerin ait oldu u tarihlerden önceki ve sonraki fiyat listelerinde yer alan bütün piliç fiyatlarının Tablo 17'de listelendi i, karada Tablo 17'ye ilkin olarak, tablodan dosya kapsamındaki te ebbüslerin istisnalar hariç olmak üzere fiyat listesi de i ikliklerini bir iki gün arayla yapımı oldukları ve bu durumun tesadüfen olmadı nın görüldü ü, CP başkan yardımcısı tarafından CP eski başkanına gönderilen e-postada 15/07/2016 tarihli Besd-Bir toplantısı hakkında ayrıntılı bilgilere yer verildi i, söz konusu e-postada ifade edilen zam oranlarının 15/07/2016 tarihinde yapılan Besd-Bir toplantısı sonrasında piliç eti üreticileri tarafından ilan edilen ileri tarihli fiyat listelerine yansıdı ı, yerinde yapılan incelemelerde elde edilen birçok belgede piliç eti pazarındaki te ebbüslerin, rakiplerinin fiyat listelerine daha uygulanmadan önce sahip olabildi inin ve bu listelerdeki de i ikliklere göre yeni fiyat listelerini belirlediklerinin tereddüde yer bırakmayacak ekilde anlaşı ldı ı de erlendirmesinde bulunuldu u, Besd-Bir'in, rekabeti kısıtlayıcı davranı ları kolayla tırıcı eylemleri ile 4054 sayılı Kanunun 4. maddesini ihlâl etti inden bahisle dava konusu Kurul kararıyla davacı ırkete 22.481.899,41.-TL idari para cezası verildi i;

Davacı ırket tarafından, dava konusu i lemin eksik ve yetersiz inceleme sonucunda tesis edildi i, savunma hakkının kısıtlandı ı, idari para cezasının tespitinde yanlış ciro esas alındı ı, sadece piliç eti pazarının esas alınması gerekti i, fiyat analizlerinin yeterli düzeyde yapılmadı ı, ceza verilirken tekerrür hükümlerinin yanlış uygulandı ı, bu sebeple i lemin hukuka aykırı oldu u, uyumlu eylemin mevcut olmadı ı iddiaları ileri sürülmü ise de, davacının bu iddialarını destekler nitelikte dosya kapsamında bilgi ve belge sunulmadı ı, kaldı ki, davalı

T.C.
DANI TAY
ONÜÇÜNCÜ DA RE
Esas No:2021/5236
Karar No:2022/3636

idarece yeterli fiyat analizlerinin yapıldığı, etkin ve yeterli düzeyde incelemenin gerçekleştirildiği, elde edilen bilgi, belge ve deliller ışığında tablo ve grafiklere yer verilerek tebbüsler arasındaki uyumlu eylem birlikteliğinin tüm boyutlarıyla ortaya konulduğu, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinde, ihlâli gerçekleştirilen tebbüsün yıllık gayri safi geliri üzerinden idarî para cezası verileceği belirtilmekte olup, bu hususta yurt içi/yurtdışı gelir ya da ilgili ürün pazarından elde edilen gelir bakımından bir ayrıma gidilmediği, tebbüslerin nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirleri üzerinden para cezası verilebileceği, davacı şirketin savunma hakkını kısıtlayacak nitelikte herhangi bir eylem ve işlemin mevcut olmadığı, sözlü savunma hakkının tanındığı ve belgelere erişim hakkının bulunduğu, tekerrüre esas eylem ve cezaların takdirde ayrıla tırıcı neden olduğu ve tekerrüre esas alınabilmesi için yargı sürecinin tamamlanıp kararın kesinleşmesinin gerekli olmadığı, uyuşmazlık konusu Kurul Kararına konu eylemlerin başlangıç tarihinin 2015 yılı olduğu, bu tarihten itibaren geriye doğru son sekiz yıllık süre içerisinde davacı şirket hakkında verilmiş ihlâl tespiti içeren bir Kurul kararının mevcut olduğu dikkate alındığında, tekerrür hükümlerinin uygulanarak cezanın artırılmasında hukuka aykırılık bulunmadığı, Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 11/12/2019 tarih ve E:2015/3353, K:2019/4244 sayılı kararının da bu yönde olduğu, davacı şirketin ve aynı piyasada faaliyet gösteren diğer şirketlerin yaptığı uygulamaların uyumlu eylem niteliğindedir ve sabit olduğu ve davacı şirketin aksi yöndeki iddialarının dayanaksız bulunduğu, mevcut tüm deliller bir bütün olarak değerlendirilmek suretiyle idari para cezası verildiği anlaşıldığından, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edilmesinden bahisle davacı şirkete idari para cezası verilmesine ilişkin dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle dava konusu işlemin hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge dâre Mahkemesi kararının özeti: Ankara Bölge dâre Mahkemesi 8. dâre Dava Dairesi'nce; istinaf başvurusuna konu dâre Mahkemesi kararının usul ve hukuka uygun olduğu ve davacı tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek 2577 sayılı dâre Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYZ EDEN NEDENLERİ : Davacı tarafından, Kanuna aykırı olarak sözlü savunma imkânının kısıtlandığı, tekerrür hükümlerinin usule aykırı olarak uygulandığı, inceleme konusunun dışında kalan ciro miktarının da cezaya esas tutar içerisinde değerlendirildiği, ihlâlin her türlü üpheden uzak olarak ispatlanamadığı, yargılama safhasında ileri sürülen iddiaların kararda karılanmadığı ve gerekçeli karar haklarının ihlâl edildiği, ihlâle dayanak gösterilen belgelerin gerçeği yansıtmadığının açıkça ortada olmasına rağmen ceza verilmesinin hukuka aykırı olduğu, ihlâle dayanak olarak gösterilen davranışların pilik eti sektörü bakımından iktisaden zorunlu olmasına rağmen bu durumun görmezden gelindiği ve cezalandırıldığı, piyasa koşullarının göz önüne alınmadığı ve ihlâlin sürdürülmesinin uyuşmazlık konusu piyasada sürdürülmesinin mümkün olmamasının dikkate alınmadığı, bu durumda dava konusu Kurul kararının hukuka aykırı olduğu ileri sürülmektedir.

T.C.
DANI TAY
ONÜÇÜNCÜ DA RE
Esas No:2021/5236
Karar No:2022/3636

KAR I TARAFIN SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, yeterli inceleme ve analizlerle ihlâlin ispatlandı ı, dava konusu i lemin hukuka uygun oldu u belirtilerek istemin reddi gerekti i savunulmu tur.

DANI TAY TETKİK HÂKİM AHMET ASYA'NIN DÜ ÜNCES : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge dare Mahkemesi kararının onanması gerekti i dü ünülmektedir.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Danı tay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler ile 05/07/2022 tarihli ara kararının cevapları incelendikten sonra, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 17. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca davacının duru ma istemi yerinde görülmeyerek, tekemmül etti inden yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin gere i görü üldü:

HUKUK DE ERLENDİRME :

24/06/2020 tarih ve 31165 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 7246 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda De i iklik Yapılmasına Dair Kanun ile getirilen düzenlemelerin davacının lehine olup olmadığı ; ba ka bir anlatımla, "taahhüt sunulması" bir rekabet sorunu söz konusu oldu unda cezasızlık sebebi olarak, "uzla ma müessesesi" ise ihlâlin varlı ı ile kapsamını kabul eden te ebbüs veya te ebbüs birlikleri için cezada indirim sebebi olarak görüldü ünden, anılan düzenlemelerin ihlâl tespiti dolayısıyla idarî para cezası uygulanmasına karar verilmi bir Kurul kararına kar ı açılan davada uygulanıp uygulanmayaca ının açıklı a kavu turulması gerekmektedir.

7246 sayılı Kanunun 9. maddesiyle 4054 sayılı Kanunun 43. maddesinde yapılan de i iklikler ile, yürütülmekte olan bir önara tırma ya da soru turma sürecinde Kanun'un 4. veya 6. maddesi kapsamında ortaya çıkan rekabet sorunlarının giderilmesine yönelik olarak ilgili te ebbüs ya da te ebbüs birliklerince **taahhüt** sunulabilece i, Kurul'un söz konusu taahhütler yoluyla rekabet sorunlarının giderilebilece ine kanaat getirirse bu taahhütleri ilgili te ebbüs ya da te ebbüs birlikleri açısından ba layıcı hâle getirerek soru turma açılmamasına veya açılmı bulunan soru turmaya son verilmesine karar verebilece i, rakipler arasında fiyat tespiti, bölge veya mü teri payla ımı ya da arz miktarının kısıtlanması gibi açık ve a ır ihlâllerle ilgili olarak taahhütün kabul edilmeyece i; soru turmaya ba lanmasından sonra Kurul'un, ilgililerin talebi üzerine veya re'sen, soru turma sürecinin hızlı bitirilmesinden do acak usûlî faydaları ve ihlâlin varlı ına veya kapsamına ili kin görü farklılıklarını göz önüne alarak **uzla ma** usûlünü ba latabilece i, Kurul'un, hakkında soru turma ba latılan ve ihlâlin varlı ı ile kapsamını kabul eden te ebbüs veya te ebbüs birlikleri ile soru turma raporunun tebli ine kadar uzla abilece i, uzla ma sonucunda idarî para cezasında yüzde yirmi be e kadar indirim uygulanabilece i kurala ba lanmı tır.

Bu düzenlemeye göre hem taahhüt hem de uzla ma müesseselerinin uygulanabilmesinin temel artı, bir ihlâlin henüz tespit edilmemi olması ve Kurul'un bu konudaki takdir yetkisidir. hlâlin tespit edildi i hâllerde bir rekabet sorunundan ve devam eden bir soru turmadan bahsedilemeyece inden **taahhüde** ili kin yeni kuralın; soru turma raporu tebli edildi inden ve Kurul tarafından ihlâlin varlı ı ve kapsamı tespit edildi inden, lehe

T.C.
DANI TAY
ONÜÇÜNCÜ DA RE
Esas No:2021/5236
Karar No:2022/3636

düzenleme oldu undan bahisle **uzla maya** ilkin kuralların bu davada uygulanması mümkün de ildir.

Bölge dare Mahkemesi kararlarının kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkün oldu undan, temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemi tir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin reddine,

2. Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddine ilkin dare Mahkemesi kararına yönelik olarak yapılan istinaf başvurusunun reddi yolundaki Ankara Bölge dare Mahkemesi 8. dari Dava Dairesi'nin 05/11/2021 tarih ve E:2021/307, K:2021/1578 sayılı temyize konu kararında, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, anılan Bölge dare Mahkemesi kararının **ONANMASINA,**

3. Temyiz giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına,

4. Posta giderleri avansından artan tutarın davacıya iadesine,

5. Kullanılmayan 97,70-TL yürütmeyi durdurma harcının istemi hâlinde davacıya iadesine,

6. 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 50. maddesi uyarınca, bu onama kararının taraflara tebliğini ve bir örneğinin de Ankara Bölge dare Mahkemesi 8. dari Dava Dairesine gönderilmesini teminen dosyanın Ankara 6. dare Mahkemesi'ne gönderilmesine, 12/10/2022 tarihinde kesin olarak oyçokluğuyla karar verildi.

Ba kan	Üye	Üye	Üye	Üye
Nevzat	Süleyman Hilmi	Iker	Fatih Mehmet	Tayyibe
ÖZGÜR	AYDIN	SERT	ALKI	KAYCIO LU
			(X)	

(X) KARAR OYU :

Dava; aralarında davacı şirketinde bulunduğ u piyaseti üretiminde faaliyet gösteren te ebbüslerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlâl ettikleri iddiasıyla yürütülen soru turma neticesinde, davacının "09/03/2016 – 21/07/2017 tarihleri arasında fiyat düzeyini birlikte belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl etti inden" bahisle 22.481.899,41-TL idari para cezasıyla cezalandırılmasına ilkin 13/03/2019 tarih ve 19-12-/155-70 sayılı Rekabet Kurulu (Kurul) kararının iptali istemiyle açılmış tır.

7246 sayılı Kanun'un 9. maddesiyle 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinde yapılan de i iklikler ile yürütülmekte olan bir önara tırma ya da soru turma sürecinde Kanun'un 4. veya 6. maddesi kapsamında ortaya çıkan rekabet sorunlarının giderilmesine yönelik olarak

T.C.

DANI TAY
ONÜÇÜNCÜ DA RE
Esas No:2021/5236
Karar No:2022/3636

ilgili te ebbüs ya da te ebbüs birliklerince **taahhüt** sunulabilece i, Kurul'un söz konusu taahhütler yoluyla rekabet sorunlarının giderilebilece ine kanaat getirirse bu taahhütleri ilgili te ebbüs ya da te ebbüs birlikleri açısından ba layıcı hâle getirerek soru turma açılmamasına veya açılmı bulunan soru turmaya son verilmesine karar verebilece i, rakipler arasında fiyat tespiti, bölge veya mü teri payla ımı ya da arz miktarının kısıtlanması gibi açık ve a ır ihlallerle ilgili olarak taahhütün kabul edilmeyece i; soru turmaya ba lanmasından sonra Kurul'un, ilgililerin talebi üzerine veya re'sen, soru turma sürecinin hızlı bitirilmesinden do acak usuli faydaları ve ihlâlin varlı ına veya kapsamına ili kin görü farklılıklarını göz önüne alarak **uzla ma** usulünü ba latabilece i, Kurul'un, hakkında soru turma ba latılan ve ihlâlin varlı ı ile kapsamını kabul eden te ebbüs veya te ebbüs birlikleri ile soru turma raporunun tebli ine kadar uzla abilece i, uzla ma usulü sonucunda idari para cezasında yüzde yirmi be e kadar indirim uygulanabilece i düzenlenmi tir.

Öncelikle, söz konusu düzenlemelerin dava konusu uyu mazlık bakımından davacının lehine olup olmadığı tespit edilmelidir. Dava konusu olay bakımından, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun yaptı ı atıf nedeniyle uygulanması gereken 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve dolayısıyla 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama ekli Hakkında Kanun'un "Lehe olan hükümlerin uygulanmasında usul" ba lıklı 9. maddesinin 3. fıkrasına göre, "lehe olan hüküm, önceki ve sonraki kanunların ilgili bütün hükümleri olaya uygulanarak, ortaya çıkan sonuçların birbirleriyle kar ıla tırılması suretiyle belirlenmesi" gerekti inden, dava konusu olayda davacıya idari para cezası verildi i, ancak davacı tarafından verilecek taahhüdün kabul edilmesi hâlinde hakkında herhangi bir para cezasına hükmedilmeyece i, uzla ma sürecinin i letilmesi hâlinde ise davacıya verilecek idari para cezasından yüzde yirmi be oranında indirim yapılabilece i dikkate alındı ında, dava konusu uyu mazlık bakımından 7246 sayılı Kanun'un 9. maddesiyle 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinde yapılan de i ikliklerin davacının lehine oldu u konusunda herhangi bir duraksama bulunmamaktadır.

Anayasa'nın 38. maddesinin 1. fıkrasında "Kimse, ... kanunun suç saymadı ı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz."; 3. fıkrasında da "Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur." ifadesine yer verilmek suretiyle suç ve cezaların kanunili i prensibi benimsenmi tir. Anayasa'nın 38. maddesinde yer alan "suçta ve cezada kanunilik" ve temelde hukuk devleti ilkesi uyarınca hangi eylemlerin yasaklandı ının ve bu yasak eylemlere verilecek cezaların ku kuya yer bırakmayacak biçimde kanunda gösterilmesi, buna ili kin kanunun açık, anlaşılır ve sınırlarının belli olması gerekir. Bununla birlikte, kabahat oldu unda tereddüt bulunmayan, 4054 sayılı Kanun'da düzenlenen idari para cezasının "cezai" nitelikte olup olmadığı ve anılan prensibe tâbi olup olmadığı incelendi inde, Anayasa Mahkemesi kararlarında bu hususun tartıldı ı ve bunların cezai nitelikte oldu u sonucuna ula ıldı ı anlaşılmaktadır. (*Anayasa Mahkemesi'nin 11/06/2009 tarih ve E.2007/115, K.2009/80 sayılı kararı, 17/6/2020 tarihli Onmed Tıbbi Ürünler Paz. ve Dı Tic. Ltd. ti., Ba vuru No: 2016/8342 kararı*)

Suçta ve cezada kanunilik ilkesi, hukuk devletinin kurucu unsurlarındandır. Kanunilik ilkesi, genel olarak bütün hak ve özgürlüklerin düzenlenmesinde temel bir güvence

T.C.
DANI TAY
ONÜÇÜNCÜ DA RE
Esas No:2021/5236
Karar No:2022/3636

olu turmanın yanı sıra, suç ve cezaların belirlenmesi bakımından özel bir anlam ve öneme sahip olup, bu kapsamda ki ilerin kanunen yasaklanmamı veya yaptırıma ba lanmamı fiiller dolayısıyla keyfî bir ekilde suçlanmaları ve cezalandırılmaları önlenmekte; buna ek olarak suçlanan ki inin lehine olan düzenlemelerin geriye etkili olarak uygulanması sa lanmaktadır. (*Anayasa Mahkemesi'nin 15/04/2014 tarihli Karlis A. ., Ba vuru No: 2013/849 kararı*)

Anılan hususlar birlikte de erlendirildi inde; lehe kanunun uygulanmasının Anayasa'da teminat altına alınan suçta ve cezada kanunilik ile hukuk devleti ilkesi çerçevesinde anayasal bir zorunluluk oldu u, buna göre suçun i lendi i tarihte yürürlükte olan ceza kuralı ile kesin bir hükmün verilmesinden önce kabul edilen bir ceza kuralı farklı ise hâkimin sanı ın lehine olan ceza kuralını uygulaması gerekti i, kanun koyucunun bu ilkenin hilafına bir düzenleme yapamayaca ı, nitekim Anayasa Mahkemesi'nin 11/04/2019 tarih ve E.2019/9, K.2019/27 sayılı kararının da bu yönde oldu u anla ılmaktadır.

Bu itibarla; 7246 sayılı Kanun'un 9. maddesiyle 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinde taahhüt müessesinin uygulanması için "*yürütülmekte olan bir önara tırma ya da soru turma sürecinden*"; uzla ma müessesesi için "*soru turma raporunun tebli ine kadar uzla abilece i*" gibi zaman bakımından uygulamaya ili kin düzenlemelere yer verilmi se de, hukuka uygun ve anayasal ilkeler çerçevesinde yorumlandı nda, söz konusu düzenlemelerin; Kanun yürürlü e girdikten sonraki süreçte ortaya çıkan ihlâl iddiaları ve bunların soru turulmasına ili kin sürece ili kin oldu u, yoksa anılan ifadelerle, evrensel bir hukuk kaidesi olan lehe kanunun, geçmi e etkili olarak uygulanmasının herhangi bir suretle engellenmesinin söz konusu olmadı ı anla ılmaktadır. Aksi bir yorumun, Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda anılan içtihatlarına ve hukuka aykırı olaca ı dü ünülmektedir.

Bununla birlikte, söz konusu düzenlemelerde taahhüt ve uzla mayı kabul edip etmemekte Kurula takdir yetkisi tanınmı olup, Kurulun lehe düzenleme niteli inde olan kuralları dava konusu uyu mazlı a uygulama noktasında takdir yetkisini kullanabilmesi için dava konusu Kurul kararının iptaline ihtiyaç bulunmaktadır. Aksi bir yakla ımın, idari yargı yetkisinin, idarenin takdir hakkını kullanmasına engel olabilece i de erlendirilmektedir.

Tüm bu hususlar bir arada de erlendirildi inde, 7246 sayılı Kanun'un 9. maddesiyle 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesine eklenen düzenlemeler uyarınca taahhüt ve uzla ma müesseselerinin, lehe kanun niteli i ta ıdı ndan, davacıya da uygulanması gerekti inden, davacı hakkında lehe kanun hükmü dikkate alınarak yeniden bir karar verilmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, davanın reddi yolundaki dare Mahkemesi kararına yönelik olarak yapılan istinaf ba vurusunun reddi yolundaki Ankara Bölge dare Mahkemesi kararının bozulması gerekti i oyu ile karara katılmıyorum.

Üye
Fatih Mehmet ALKI